

TORONTÁL

Ára 1 Din	Szerkesztőség és kiadóhivatal: Vel. Becskerek, Obiljeva (Zápolya) u. 1 Telefonszámok: Szerkesztőség 281 Kiadóhivatal 2 Sürgőnycim: Torontál, Veliki Becskerek	POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP Felelős szerkesztő: Dr. MARA JENŐ	Az előfizetés ára:	Ára 1 Din
	Egész évre . 300 D Negyedévre . 75 D Félévre . . . 150 D Havonta . . . 25 D Hirdetések díjszabás szerint Megjelenik naponta délután			

LEGUJABB

— Déli telefonjelentéseink. —

Az ankét-bizottság jelentését átutalták az igazoló-bizottságnak.

Beograd, jun. 12.

A szkupstina mai ülésén Pasity miniszterelnök előterjesztette a kormány két indítványát, Péter király szobrának létesítéséről és a nemzet nagyjainak építendő Pantheonról. A szkupstina kimondotta a két javaslat sürgősségét és azonnal meg is választotta a bizottságokat a két javaslat gyors letárgyalására.

Ezután áttértek a napirendre, a melyen az ankét-bizottság jelentése szerepelt a Radics-mandátumok ügyében. Az első szónok

Dragovity (rad.), aki azt javasolja, hogy a jelentést utalják át az igazoló-bizottságnak, minthogy az ankét-bizottságnak nem volt joga javaslatot tenni a szkupstinának. Polics (horv.) ellene van Drago-

vity javaslatának, mert szerinte az ankét-bizottság nem segédszerve az igazoló-bizottságnak, hanem a parlament által kiküldött speciális bizottság.

Kokanovity (földm) hozzászólása után Trumbity hosszabb felszólalásban a Radics-párti mandátumok igazolását követeli.

Uznovity építészeti miniszter a kormány nevében válaszol a felszólalóknak és javasolja Dragovity indítványának az elfogadását.

A szkupstina szótöbbséggel elfogadta Dragovity javaslatát, amivel az ülés fél egy óraker véget is ért.

A holnapi ülés napirendjén néhány parlamenti bizottság megválasztása szerepel.

Somogyi és Bacsó sirjánál tüntettek.

Budapest, jun. 12.

A szociáldemokrata-párt kezdeményezésére tegnap fölkereste egy nagy tüntető tömeg a meggyilkolt Bacsó és Somogyi sirját és arra pirosszalagos két koszorút helyezett el. A sirnál beszédet is akartak mondani, de a rendőrség kérésére elálltak tervüktől.

A koszorukat a rendőrség különben később elkobozta és a sirról elvitette. E miatt ma a nemzetgyűlésben a szocialisták interpelláltak és oly botrányos jelenetek játszódtak le, hogy a nemzetgyűlés ülését fel kellett oszlatni.

Az igazoló-bizottság elé terjesztik az ankét-bizottság jelentését.

Junius huszonhatodikáig döntenek a vitás Radics-párti mandátumok felett.

Beograd, jun. 12.

Szerdán délután a nemzeti meggyezés blokkja konferenciát tartott, amelyen elítélte a kormány eljárását a Radics-párti mandátumok igazolásának halogatása miatt és követelte az ügy mielőbbi elintézését. A határozat politikai körökben nagy feltűnést keltett. Beavatott helyen állítják, hogy befolyással lesz a megegyezést célzó tárgyalások további menetére is, mert Radicsék minden jel szerint újlag közeledtek az ellenzéki blokkhoz és ennek következménye az említett határozat. Jól informált körökben bizonyosra veszik, hogy a kormánypartok is reagálni fognak az ellenzéki blokk határozatára és kommunikéval fellelnek a sürgetésre.

Az ellenzéki blokk határozatának következményét látják Beogradban, hogy a minisztertanács tegnapi ülésén az ankét-bizottság jelentésével foglalkozott. A minisztertanács úgy határozott, hogy formai okokból nem a szkupstina, hanem az igazoló-bizottság elé terjeszti a kidolgozott jelentést. Erre a lépésre azért van szükség, mert az ankét-bizottság jelentésében nem ad semmiféle konkrét javaslatot és így az indítvány elkészítését az igazoló-bizottságra kellett bízni.

Délután a radikális képviselői klub ült össze, hogy megtárgyalja a minisztertanács döntését a Radics-mandátumok ügyében. Az ülésen százhusz képviselő vett részt, azonkívül megjelent a kormány va-

lamennyi tagja Makszimovity belügy és Szimonovity agrárreform-miniszter kivételével.

Zsivkovity elnök távollétében Dragovity Milutin alelnök elnökölt. Elsőnek Pasity Nikola beszélt, aki részletesen ismertette az ankét-bizottság feladatát. A bizottságnak — mondotta — csak oly értelmű megbízást adott a szkupstina, hogy anyagot gyűjtsön a vitás horvát paraszt-párti mandátumok igazolására, vagy megsemmisítésére, az ankét-bizottság azonban helytelenül fogta fel feladatát és egyes kérdésekben határozatot is hozott. Nézete szerint az ankét-bizottság jelentését az igazoló-bizottság elé kell utalni, hogy az konkrét javaslatot terjeszsen a nemzetgyűlés elé. Beszéde végén szemrehányást tett a képviselőknek, hogy rendetlenül, vagy egyáltalában nem látogatják a klubüléseket és a parlamentet. Felhívta azokat, akik nem tudnak, vagy nem akarnak eleget tenni képviselői kötelességüknek, hogy mondjanak le mandátumaikról.

Jovanovity Ljuba, dr. Markovity Lázár, Uzunovity Nikola és Kujudzity hozzászólása után elfogadta az ülés Pasity javaslatát.

Makszimovity belügyminiszter és Szimonovity agrárreformminiszter távolléte miatt a kerületi választások ügyét és az agrárreform revíziójának kérdését levették a napirendről.

Politikai körökben bizonyosra veszik, hogy a vitás Radics-mandátumok ügyében legkésőbb június 27-ig feltétlenül határoznak.

Törvényjavaslat készül

a felszabadító Petár király szobráról és egy nemzeti Pantheonról.

Beograd, jun. 12.

Pasity miniszterelnök tegnap bejelentette a minisztertanácsnak, hogy két új törvényjavaslatot dolgozott ki.

Az egyik törvényjavaslat a felszabadító Péter királynak emelendő országos jellegű emlékszobor létesítéséről szól.

A másik törvényjavaslat egy Pantheon építésére vonatkozik, amelyben a nemzet nagyjainak hamvait helyeznék el.

A minisztertanács mindkét törvényjavaslatot elfogadta és rövidesen elő fogja terjeszteni a szkupstinának.

Ujra indennitást kér a kormány.

Beograd, jun. 12.

A minisztertanács tegnapi ülésén dr. Sztojadinovity pénzügyminiszter referált az egyes hitelekéről.

Mint hogy az 1925—1926. évi budget törvényjavaslatot még nem terjeszthette a minisztertanács a

szkupstina elé, megbízták a pénzügyminisztert, hogy terjesszen elő új törvényjavaslatot a következő négy havi indennitásról. Augusztus, szeptember, október és november hóban még mindig indennitás-saj fog operálni a kormány.

A királyi pár délszerbiai útja.

Beograd, jun. 12.

Topoláról jelentik, hogy a király tegnap délelőtt 11 óraker kihallgatáson fogadta Makszimovity Bózsó belügyminisztert, aki a horvát párttal folytatott tárgyalások menetéről referált a királynak.

A délután folyamán Ninesity külügyminisztert fogadta a király, aki a Markovity által indított bolgár ügyek miatti interpelláció vitájáról referált őfelségének.

A király és a királyné még tegnap délután azután Hadzsity tábornok szárnysegéd és Damjanovity ezredes udvarnagy kíséretében elutazott Délszerbiába. A királyi pár útja tíz napig fog tartani és érinteni fogja Szkoplje, Kisevó, Ochrid és Bitolj helységeket.

Lemondott a görög kormány.

Athén, jun. 12.

A kormány ma benyújtotta lemondását. A kormány megalakítása csak úgy lesz lehetséges, ha Mihalkuposzt bízzák meg az új kabinet összeállításával.

TŐZSDE

Junius 12.

Zürich, Berlin 122-70, Budapest 72-60, Newyork 515, Milánó 2940, Prága 1527 és fél, Wien 7262, Varsó 99, Bukarest 240, Beograd 880, London 2503, Páris 2510.

Budapest. A gabonapiacra az árak tartottak. Óbuza 520—522 és fél, új buza 460—465, rozs 365—370, árpa 320—330, zab, 440—450, tengeri 310—315, korpá 230—235.

Junius 28-án tiltakozó gyűlés lesz Beeskereken.

Beeskerek, június 12.

A vajdasági kereskedelmi és iparos egyesületek a noviszádi Lloyd kezdeményezésére, nagyarányú mozgalmat indítottak, a kereskedők és iparosok túlságos megterhelése miatt. A Vajdaság minden nagyobb városában tiltakozó gyűlést fognak tartani, majd Beogradban tartományi meetingre ünek össze, hogy azon memorandumba foglalják sérelmeiket, amelyeknek gyors orvoslását kéri. A kereskedők és iparosok teherbírását túlhaladó megadóztatáson kívül napirendre veszik a közlekedés, valamint a kereskedelmet és ipart más téren érő sérelmeket is, amelyeknek jövőbeni megakadályozásáért szintén erélyes intézkedéseket követelnek.

Ma állították össze a bánsági tiltakozó gyűlések sorrendjét. A grémiumok megállapodásai szerint a következő sorrendben tartják meg a gyűléseket:

Kikindán június 14-én,
Novibecsejen június 21-én,
Beeskereken június 28-án,
Pancevón és Belackrán július 5-én,
Vrsacon július 12-én.

A beeskereki tiltakozó gyűlés előkészítését és tárgysorozatának összeállítását a helybeli grémium végzi.

A falvak kereskedői és iparosai szintén csatlakoznak a mozgalomhoz és részt vesznek a hozzájuk legközelebb eső város tiltakozó gyűlésén.

Matteotit még halóporában is üdözik.

Róma, jun. 12.

A városban óriási az izgalom a Matteoti gyásznap miatt. A szocialisták vörös szegfűvel akarták elborítani azt a helyet, amelyen Matteotit meggyilkolták, de a rendőrség megakadályozta őket ebben.

Hír szerint a fascisták feldúlták és szétrombolták a Matteoti család sírboltját.

Az ideai katonai sorozások rendje.

Beeskerek, jun. 12.

A városi katonai ügyosztály közlése szerint az ideai katonai sorozások rendje, az eddigi szokástól eltérően, hosszabb ideig fog tartani a város belterületén.

Beeskerek város területén a sorozások június 16-ikán kezdődnek és hét napon keresztül tartanak és pedig június 16., 17., 18., 19., 20., 22. és 23-ikán. A beeskereki járásban a következő napokon soroznak:

Aradac június 24-ikén.
Klek és Lazarevo június 25-ikén.
Ecska június 26-ikén.
Sztariécska június 27-ikén.
Lukinoszelo és Muzslja június 29-ikén és

Martinica, valamint Beloblató június 30-ikán kerül sorra.

A katonai ügyosztály ezúton is felszólítja mindazokat, akik kedvezményes szolgálatra tartanak igényt, hogy erre vonatkozó okmányaikat a sorozásra hozzák magukkal. Amely sorkötelesek hozzátartozói teljesítettek katonai szolgálattól, az ugyancsak hozza magával az erről szóló okmányt. Akinek apja elérte a 60 éves kort, hozza magával apja keresztlevelét, mert ez is figyelembe vétetik a kedvezményes szolgálat elnyeréséhez.

Megállapították az új megyei közgyűlés idejét.

A megyei ingatlanforgalmi illeték bevezetésével csökkentenék a pótdadót.

— A „Torontát” tudósítójától. —

Beeskerek, jun. 12.

A szerdán tartott megyei közgyűlésen a Messinger-intézet megvásárlása és a királyi nászajándék ügyével foglalkoztak főleg, a tárgysorozat jelentős részét azonban nem tudták letárgyalni, mert az állandó választmány nem készült el idejében az anyag feldolgozásával. Hasonló esetek elkerülése végett Rajity alispán bejelentette az ülésnek, hogy a jövőben már négy nappal a törvényhatósági bizottság plénuma előtt összeül az állandó választmány, hogy a tárgysorozat letárgyalására bőven ideje legyen. A mostani közgyűlésről visszamaradt ügyeket és a póttárgysorozatot az alispáni bejelentés szerint, a tizennégy napon belül összehívandó új rendkívüli közgyűlésen fogják letárgyalni.

Ma állapították meg a legközelebbi rendkívüli közgyűlés napját. A választás június 27-ikére, szombatra esett. A plenáris ülést megelőzőleg

az állandó választmány 23-ikán, vagy 24-ikén ül össze, hogy feldolgozza a visszamaradt anyagot és az esetleg közben beérkezett ügyiratokat, amelyekkel kiegészíti a tárgysorozatot. Ülésén minden biztonnyal foglalkozni fog a két százalékos ingatlanforgalmi illetékekkel is, amelyet a megye most kíván bevezetni. A Messinger-intézet megvétele ugyanis két millió dináros terhet róna a vármegyére, amelyet képtelen az adókból fedezni. Az ingatlan átruházási illetékből azonban olyan tekintélyes alapnak jutna a birtokába, amellyel nemcsak a tanítóképződe áthelyezésének régi tervét valósíthatná meg, hanem beruházásokra is jelentős összegeket fordíthatna. Az illetékek bevezetésével szerzett jövedelmi forrás lehetővé tenné tisztviselőlakások építését, sőt a beavatottak szerint, előállna annak a lehetősége is, hogy a megyei pótdadót jelentékenyen leszállítsák.

Végig a bánsági névtelenek nagy temetőjén.

Olaszország megünnepelte a háború tíz éves fordulóját.

A „Torontát” kiküldött munkatársától.

Monfalcone, május hó.

Ezerkilencszáztizenöt pirospüskösdvasárnapján, délután négy órakor új tüzcsőva sistergett fel perzselgőn, égetőn Európa vérbeborult égboltjára. Avarna bécsi olasz nagykövét felkereste a volt közös külügyminisztert és átnyújtotta neki Olaszország hadüzene-tét.

Hajnalba borult az éjszaka, félénken bontogatta aranybaszított szálait a nap, az állomások még komoran, feketén intettek bucsut. Mestret is elhagytuk, amikor a kivilágosodott és reggeli pompájába öltözött a vidék. A harmattól hintett növényzet új életre virradt, a dalosok új napra ébredtek, finoman üdén köszöntöttek ránk az épületek és kíváncsi leány szemek intettek felénk bucsut pajzánu, kedvesen.

Az egyik csendes vasutikocsiban a baloldalra nyíló ajtóban négyen szorongtunk. Nem ismertük egymást, más-más vidékről jöttünk és a meghitt sarokban mégis egyik voltunk gondolatban, érzésben. Bucsuzkodni és eszmélni jöttünk, áldozni az emlékeknek, áldozni a múltnak, áldozni sok fájó eltörölhetetlen emlékeknek. Egyikünk sem beszélt semmit, némán elmerengve állottunk valamennyien, senkisémet kérdezett, senkisémet szólt. A nyárba borult fák, az élettől duzzadt virágok, a házak, a tovatűnő munkában görnyedt emberek hangtalan némasága mesélt elfelejtett és most felelevenített meséket. Talán igaz sem volt... tört ki egyikünkől és a meghatottságtól feleszmélt arcára félénk kérdőjelet rajzolt az emlékezés. Huszonhat éves volt és 1918 őszén a Piave mentén érte a gránátszilank.

Hosszat, fájdalmasat füttyentett a

mozdony és utána elhalkult a vonat dübörgő zaja, mintha az érzéketlen vas is megérezte volna, mivel tartozik a múltnak. Néhány perc múlva feltűnt a széles, ezüstben tündöklő csik, a Piave, a háború véres országtájának egyik felejthetetlen határköve. Lelki szemek elé dátumok tódultak, események, amelyek most megkaptak, megragadtak és könyveket facsartak szemünkbe. És alattunk rohant tova a Piave, amelynek vize vérrel ittasult, fiatalok es tizennyolc évesek vérével, amely valahonnan a messi az otthonból indult utnak, hogy céltalanul áldozzon idegenben, nagy miértekért. Valahonnan az egyik kocsiból törékeny női kéz égő vörös rózsát ejtett a folyóba. Bizonytalanul indult utjára, dülöngélve nekiütődött a vasúti hid lómha karfájának, de azután egyenesen és sebesen nekiiramodott a nagy utnak. Neki szóltott.

Portugarióba is megérkeztünk, annyi véres emlék színterére. Itt székelte vaiaha az osztrák-magyar főhadiszállás, innen indult ki ezer parancs, utasítás.

A gyászos Livenza-folyó és a Tagliamento után nagysokára felbukant a távolban a névtelen hősök nagy temetője, az Isonzó. A hajdani nagy csaták emlékeit csak részben kűszöbölte ki az emberi munka. A kavernák, futóárkok egyrészt meghagyták és féltő kegyelettel ápolják az utókornak. Helyenkint tölcserformájú hatalmas nyilások, romokban heverő épületek jelzik a telitalálatok helyét.

Montfalconeba is befutott a vonat, melynek minden követ vér és könny mosta. Baloldalt feltűnt a doberdói fensik, a bánsági honvédek nagy temetője. Ágyazó- és gépfegyverraktogás haláldala helyett pástorok tilinkója mesél megbékült csendes dalokat a hősök holtteteme felett.

A következő állomáson ünneplők lármája verte fel a csendet. A multat tulkiabálta a ma, hangos felvonalás hirdette, hogy tiz évet rohant az idő és Olaszország, a hadüzenet évfordulóját üli.

k. j.

HIREK

— jun. 12.

Változások a közigazgatási karban. Novakovity Velimir dupljajai községi jegyzőt a belügyminisztérium felmentette és helyébe Petrovity Alekszander eddigi izbistei segédjegyzőt nevezte ki. Milosevity Dejan novakanjizsai szolgabíróát áthelyezték Jasatomityra. Sztojcsity Jovan jasatomityi szolgabíróát hasonló minőségben Beeskerekre. Gavrilov Ljubomir árvaszéki jegyzőt Novakanjizsára szolgabírónak, Cseleketity Zdravko beeskereki szolgabíróát pedig az árvaszékhez jegyzőnek neveztek ki.

Az urnapi körmenet. Urnapját a hagyományokhoz híven, nagy ünnepélyességgel ülték meg Beeskereken. Dél előtt nyolc órakor ünnepi mise volt a főtéri katolikus templomban, amelyet Rodics Rafael érsek, bánsági apostoli adminisztrátor pontifikált fényes papi segédlettel, utána pedig körmenet indult a négy lombsátorhoz. Az Alekszandrova (Fő) utcán a Daun- és a Bencze-cég üzlete, majd a zárda előtt, végül pedig a Kollarich-féle gyógyszertár mellett emelt lombsátorhoz vonult a menet, ahonnan visszatért a templomba. A körmenetben a vármegye, a város vezető tisztviselői és a katonai parancsnokság csaknem teljes számmal vett részt. A tüzoltóság és több egyesület testületileg vonult ki. Délben Rodics Rafael érseknél ünnepi ebéd volt, amelyre a hatóságok vezetői voltak hivatalosak. Az ebéden résztvett egy beográdi vendég is, Pagini pápai kamarás, a beográdi pápai nuncius titkára.

A „Torontát” minden éves előfizetőjét ötvenezer dinárra biztosítja tűzkár ellen.

Helyszini szemle egy félévvel azelőtt történt szerencsétlenség ügyében. Még a múlt év novemberében Beeskerek határában halálos végű vasuti elgázolás történt. A Vrsac felé igyekvő személyvonat a cukorgyár mögött elütött egy parasztszekeret, melynek egyik utasát, Bugár Gigát halálragasztotta, két társát, Mejity Makszimot és Mejity Lázót pedig súlyosan megsebesítette. A rendőri vizsgálat megállapította, hogy a vasuti ór nem engedte le az utat elzáró sorompót és ennek folytán történhetett meg, hogy a parasztszekerrel az utolsó pillanatban áthajthattak a sínekén. A nyomozás csakhamar kiderítette a vasuti ór ártatlanságát is, mert bebizonyította, hogy a sorompó lánc elszakadt és emiatt maradt nyitva a vágányokon átvezető út. A félévvel ezelőtt történt szerencsétlenség ügyében tegnap tartott helyszini szemlét Makszimovity Szvetisláv vezető ügyész és Trifunac Bozsidar vizsgálóbíró. A dél előtt folyamán szálltak ki a szerencsétlenség színhelyére, ahol megvizsgálták a sorompó szerkezetét.

Beeskereki diáklányok kirándulása. A beeskereki zárda polgári és elemi iskolájának leányövédekéi ma kirándulást rendeznek Beogradba. A kiránduló csapat tanárnők vezetése és felügyelete alatt éjfélkor indul a Beeskerek-Bégapert állomásra és a fővárosban egy napot tölt, mely idő alatt megtekinti Beograd nevezetességeit.

Ingyen kap ötvenezer dinár biztosítást, ha egy évre a rendes kiadót hivatali áron előfizet a „Torontál”-ra.

Kapuzárás előtt a becskerekeli iskolák.

Megszűnik a becskerekeli zárda elemi iskolája. — A régi rendeletek irányadók az új tanévre. — A harmincas létszám továbbra is feltétel.

Becskekerek, jún. 12.

A becskerekeli tanintézetekben kapuzárásra készülődnek. A legtöbb iskolában serényen folynak a vizsgák, masutt meg most kezdik meg a nagy próbatételt, mely után megérdemelt két hónapi pihenés következik. A kapuzárás obligát izgalmainak velejárója az újból felviharzó nagy gond, mi lesz a jövőre. A tanácstalanság, a tájékozatlanság kérdőjele rajzolódik szülő, gyermek és tanító elé egyaránt. Egyik sem tudja, találkoznak-e a jövő iskoláiban, megmarad-e a tanintézet, vagy kénytelen kaput zárni.

Erre nézve igyekeztünk megnyugtató választ keresni, amikor közrestük a becskerekeli kerületi közoktatásügyi felügyelőség vezetőjét, Mandrovity Milán közoktatásügyi felügyelőt, hogy a jövő iskolávre vonatkozólag kiadott rendelkezések iránt érdeklődjünk.

Évvégi távlatból nézve a jövő iskolaévet — mondotta — ma még nem lehet bizonyosat mondani. Egyelőre a régi rendeletek az irányadók és ezek szerint kell igazodni. A létszámrendszer a jövőre is fennáll és az érvényben lévő rendeletek alapján minden olyan osztályt, a

melyben nincs harminc tanuló, meg kell szüntetni. Ez a létszám minimum minden intézetre vonatkozik, tekintet nélkül arra, hogy szerb vagy nem szerb osztályról van szó. Hogy mely iskolák, vagy osztályok fognak megszűnni, ma még nem állapítható meg, mert tisztára a jelentkezők számától függ.

Egy becskerekeli iskola megszűnése tekinthető befejezett ügynek s ez a zárda elemi iskolája, melynek magyar és német tagozata van. A közoktatásügyi minisztérium még évközben megszüntette, a szülők kérelmére azonban a rendelet végrehajtását az év végéig felfüggesztette. A tanév befejeztével a rendelet természetesen életbelép és a zárda elemi osztályai feloszlanak. A rendelet kiadására az szolgálatot okot, hogy Beeskereken kellőszámu állami elemi iskola működik, amelyeknek befogadóképessége oly nagy, hogy átvehetik akadálytalanul a zárda növendékeit is.

A zárda elemi iskolájának bizonyítványai teljes érvényűek lesznek és azok révén a tanulók beléphetnek az állami iskolák megfelelő felsőbb osztályaiba.

A legnagyobb takarékoság. Nem régen Sztojadinovitj pénzügyminiszter a parlament pénzügyi bizottságához levelet intézett, amelyben a legnagyobb takarékoságra intette őket. Érdekes, hogy ez a takarékosági elv a gyakorlatban hogy fest. Itt a példa: Gyukovity Milján állami pénzügyi tisztviselőt néhány hónappal ezelőt helyezték át ide Beeskerekre a montenegrói Podgoricából. Az út ide családtagokkal, butorokkal: teherautón, autón, kocsin, vasuton az államnak huszezer dinárjába került. Most néhány hónap múltán visszahelyezték Gyukovityt ujra Podgoricára. Ut: vasut, kocsit, autót... stb., családtagok, butor... előleg stb.: Közben azonban Milján Gyukovity megüresedett helyére közelebb nem találtak embert és idehelyezték Radovity Risztát ugyancsak Podgoricáról. Az út neki sem olcsóbb per sze, mint huszezer dinár! Inkább ne takarékoskodjunk. Mert ezzel a takarékosággal még megjárjuk.

Elemi sorscsapásoktól senki sincs mentesítve. Fizessen elő egy évre a „Torontál“-ra és ezzel ingyen biztosította lakásberendezését, ruháját, fehérneműjét ötven ezer dinár.

A becskerekeli sorozások. A Beeskerek városi sorozások június 16-án kezdődnek és egy napi megszakítással hét napon keresztül tartanak. A sorozási helyiség a Korona-szálló nagytermében lesz és a hivatalos aktus 7 órakor reggel kezdődik.

Folytatják az SHS-bo'gár tárgyalásokat. Beogradból jelentik, hogy a megszakadt SHS-belgár közlekedési tárgyalásokat néhány napon belül újra folytatni fogják.

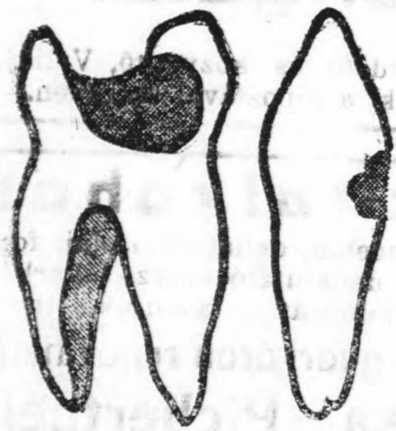
Film a tuberkulózisról. A becskerekeli tudógondozó ma délután 3 órától 5 óráig a Balkán Bioszkopban iskolásgyermekek számára előadást tart a tüdőbetegségről, amelyen egy propagandafilm kerül bemutatásra. Elismerés illeti a Balkán Bioszkop vezetését, amely erre a célra minden alkalommal díjmentesen engedte át helyiségét és felszerelését.

Háromszáz dinárért egy évig kapja a „Torontál“-t és ezzel ötven ezer dinárba biztosította lakásberendezését, ruháját, fehérneműjét.

A román-SHS tárgyalások jó mederben folynak. Beogradból jelentik, hogy a román-SHS tárgyalások az aldunai szorosok kihasználása ügyében kedvező mederben folynak. Hir szerint a két ország közötti egyezmény még e hét folyamán elkészül.

Jön Zoro és Huru a Balkánba.

Tiltakozó gyűlés a munkások megadóztatása miatt. A becskerekeli munkásszaktanács szombat este ülést tartott, amelyen elhatározta, hogy a fizikai munkásokat június 14-ikére, vasárnapra tiltakozó gyűlésre hívja össze. A gyűlés délelőtt tíz órakor a Klub-kávéházban lesz és azon a fizikai munkások két százalékos megadóztatása ellen foglalnak állást. A munkásadóhoz, katonai élelmezési és rokkantsági pótdadó is jár, amellyel együtt jelentős összegekre rug az adó. Különösen az ellen fognak tiltakozni, hogy a megterhelés a szegényebb munkások osztályt is éri, amely pedig egyik napról a másikra küzd a megélhetésért. Követelik, hogy létminimumot állapítsanak meg és bizonyos határig mentesítsék az élet robotosait a súlyos adótehertől.

Lyukas vagy kirágott fogak ábrája.

A fogfájás egyike a legkinzobb fájdalmaknak, de könnyen elkerülhető, ha a fogakat rendszeresen és helyesen tisztítjuk. A legtöbb esetben a fogfájást egy lyukas fog okozza. A lyukas fog a száiban végbemenő rothadási és erjedési folyamatok következménye, mert ezek idézik elő a félelmetes fogrothadást. Ebből világosan következik, hogy meg kell akadályozni a rothadási és erjedési folyamatokat a száiban, ha el akarjuk kerülni lyukas fogak képződését. Ezt a legbiztosabban úgy érjük el, ha megszokjuk az Odol-lal való antiszeptikus (rothadást gátló) szájöblögetést. Ne tessék azonban bennünket félreérteni! Nem akarjuk az Odolt mint fogfájás elleni csodaszert feldicsérni; az

Odol a fogak mindennapos tisztántartására és ápolására szolgál és nem fogfájás elleni orvosság. Mi csak azt mondjuk, hogy a fogfájásnak legtöbbnyire egy lyukas fog az oka és hogy lyukas fogok képződését következetes szájápolással el lehet kerülni, sőt el is kell kerülni. Fontos azonban, hogy a szájápolást következetesen naponta és egy valóban antiszeptikus folyadékkal végezzük. A fogporral vagy fogkrémmel való tisztítás, mely meglehetősen el van terjedve, egymagában nem elegendő, mert nem éri el a rothadás legveszedelmesebb fészkeit (a zápfogak hátsó falát, fogközöket stb.) Az Odol kitünően bevált mint okvetlenül biztos hatású antiszeptikus szer. Az Odol megtisztítja a szájat és fogakat minden maró anyagtól és rothadási terméktől. Aki következetesen reggel, délben és este Odol-lal öblíti száját, az egyszersmindenkorra védve van rothadási és erjedési folyamatokkal szemben. Sürgősen és a legjobb lelkiismerettel ajánljuk tehát mindenkinek, aki száját és fogait egészségesen akarja tartani, hogy szokja meg az Odol-lal való rendszeres szájápolást.

Megzavart urnapi körmenet. Budapestről jelentik, hogy a tegnapi urnapi körmenetet megzavarta egy Horovitz nevű egyén, aki áttörve a rendőri kordont, durva és sértő szavakkal illette a papságot és az oltári szentséget. A rendőrség Horovitzet letartóztatta.

* Max Linder az Orient-moziban.

Páratlan kedvezményt kap ötven ezer dináros tüzbiztosítás formájában, ha egy évre előfizet a „Torontál“-ra.

Ismét akasztottak Szófiában. Tegnap reggel 5 órakor akasztották föl a zsidó temető mögötti téren Percsemliet Ivánt, akit a bíróság a katedrális elleni merénylők rejtegetése miatt ítélte halálra.

* A Balkán Bioszkopban pénteken és szombaton 5, 7 és 9 órai kezdettel, enyhe időben a kertben is 9 órai kezdettel: A múlt karmaiban, szenzációs kalanddráma 5 felvonásban. A darabban gazdagon halmozódnak az érdekesnél érdekesebb szituációk, amelyek mindvégig ébrentartják a néző érdeklődését. Különös szenzációja a filmnek a petróleumforrások égése, mely borzalmasan felséges látványt nyújt.

* Jön Zoro és Huru a Balkánba.

A fizikai munkások kétszázalékos adója. A fizikai munkások után fizetendő kétszázalékos adóra, valamint a rokkant és a katonai adókra vonatkozó végrehajtási utasítás másolatát a bánsági kereskedelmi és iparkamara megküldötte az összes kereskedelmi egyesületeknek, ipartestületeknek és a rendes kamarai tagoknak. A kamara ezúton is értesíti a kereskedőket és iparosokat, hogy az említett adóügyekben mindenféle felvilágosításért forduljanak a kamarához.

Románbánsági telefonkönyv. A romániai telefonforgalom megnyitásával szükségessé, sőt nélkülözhetetlenné válik egy románbánsági telefonkönyv. A becskerekeli kereskedelmi és iparkamara kisebb készletnek jutott birtokába, melyet kiárusít. Érdeklődők forduljanak közvetlenül a kamarához.

* Jön Zoro és Huru a Balkánba.

Orient Bioskop

Pénteken, jun 12-én, 7 és 9 órákor

Jegyek elővételben kizárólag a mozi pénztáránál kaphatók.
Pénztárnyitás: d. e. 10—11/2-ig, d. u. 4—5-ig. Vasár- és ünnepnapokon d. e. 10—11 óráig, d. u. 2 órákor.

MAX LINDER

Előadások minden nap!

az „Artistakirály“-ban. Kacagató vigjáték.

Jön! „A FEKETE ÁLARCOS“ Jön!

Mezőgazdasági és ipari kiállítás Splitben. A spliti (spalatói) kereskedelmi és iparkamara értesítette a becskerek kamarát, hogy a Jadranszka Sztrazsa (Adriai örszem) nagyszabású kiállítást rendez Splitben, amelyen mezőgazdasági és ipari készítményeket mutat be. A kiállításnak különösen az a része lesz érdekes, amelyet a hajógyárak és más tengerészeti cikkeket előállító ipar gyártmányaiból rendeznek. A spliti vásárral egyidejűleg Sibenikben (Sebenikóban) borkiállítás lesz. A két kiállítás július 25-ikén kezdődik és augusztus 25-éig bezárólag tart. Megnyitására részt vesz a kereskedelemügyi miniszter is. Résztvevők egy vonaton, mint hajón ötven százalékos engedményt élveznek. Közlembi felvilágosítást a Putnik utazási iroda (Split) ad. — A spliti kamara külön megkérte a becskerek kamarát, hogy hasson oda, hogy a kiállításon a bányászati mezőgazdaság is szerepeljen terményeivel.

* Max Linder az Orient-moziban.

* Nyáron nem viselünk bársony-eipót, hanem mindenki klotteipót vesz, mert a klotteipó könnyű, kellemes és kellemes viselet, amelyet elegáns BATA-nál ilyen kivágot, spanglis, divatos klotteipót 119— dinárért kaphat amíg a készlet tart. Siessen bevásárolni!

Találtak egy arany karkötőórát. Az urnapi körmenet alkalmával egy arany karkötőórát találtak. Igazolt tulajdonosa átveheti Regauer Mihálynál. Szokolszki kej 14. sz. alatt

* Díjtekés és rózsastély. A szabómunkások szakszervezete június 14-én, vasárnap délelőtt 9 órától este 7 óráig a Feketics-féle vendéglőben díjtekésést és rózsastélyt rendez. 1. díj lüsterkabátnak és mellénynek való szövet. 2. díj nadrágnak való szövet. 3. díj mellénynek való szövet. 4. díj egy szalmakalap. 5. díj egy üveg likőr. Este 8 órákor táncal egybekötött rózsastély. Belépődíj nincs. Az estélyre mindenkit szívesen látnak.

Sport

Obility—Zseljeznicsár 3:1 (0:1).
Kadima kombinált—Schwäbische kombinált 2:1.

Noviszád. NAK—Kadima 3:1 (2:0).
A mezőny legjobb emberei Oláh és Kohn I.

Szerbia fenniszbajnoksága. A verseny Szerbia tenniszbajnokságáért a hét elején zajlott le óriási küzdelem közepette. A férfiegyesben nem kevesebb mint 32 induló vett részt, akik között ott volt mindenki, akinek az SHS államban neve van a tenniszben. Annál meglepettebben és örömmel regisztráljuk, hogy annyi induló közül becskerek ember vitte el az első díjat és nyerte el Szerbia bajnoki címét. A részletes eredmény a következő: 1. Balás Iván (Becs-

kerek), 2. Nedity (Beograd), 3. Freidenreich (Zagreb) és Ullmanszki (Zagreb).

Budapest. Az országos football-bajnokság középdöntője: MTK—Debreceni VSE 2:1 (1:1). FTC—Szombathely 1:0 (1:0).

Wienben a Vienna—Uruguay mérkőzés 1:1 eredménnyel végződött.

Riport a régi Becskerekről.

1905 jun. 12.

Vasárnap. A lap nem jelent meg.

1895 jun. 12.

A Kaszinó dalárdája ma este hangversenyt ad.

A tisztelt közönséget értesítjük, hogy nyomdánk bejárata mai naptól kezdve a Zápolya-utca 1. szám alatti házban van. Ugyanott vétenek föl a Torontai hirdetései. Pleitz Fer. Pál nyomda.

Intézetünk nem tévesztendő össze egy Beogradban alakult hasonló nevű társasággal!

JADRANSKO OSIGURAVAJUĆE DRUŠTVO

RIUNIONE ADRIATICA di SICURTA

ADRIAI BIZTOSÍTÓ TÁRSULAT

Alapított 1838-ban Triesztben. Alap- és tartaléktőke 400 millió lira.

Vezérügynökség: **VELIKIBESKEREK, Zadruzna-palota.**

1102 Tűz-, betörés-, baleset-, transport-, automobil- és életbiztosítások méltányos feltételek mellett.

Üzletszerzők és helyi ügynökök felvétetnek.

Intézetünk nem tévesztendő össze egy Beogradban alakult hasonló nevű társasággal!

BUTOR: háló-, ebédlő-, uriszoba,

előszoba- és konyhaberendezését, épület- és üzlet berendezését vállalja Szegrad Antal épület- és műbutorasztalos, Velikibecskerek, Geteova (Német) u. 2855.

Navigazione Generale Italiana

GENOVA

Express vonalak:

Északamerikába,
Középamerikába,
Délamerikába:
Braziliába,
Uruguayba,
Argentínába,
Peruba, Chilébe stb.,
Ausztráliába

és a világ minden nevezetesebb kikötőjébe

Jugoszláviai vezérképviselőt:

„TRANSOCEANIK“

Jugoszláviai Utazási és Szállítási Rt.

ZAGREB. Petrinjska ul. 6.

VOJVODINAI VEZÉRKÉPVISELET:

„METEOR“ ügynökség és információs iroda

Velikibecskerek, Vilzonov trq 3. Sürgőnyim: „TRANSOCEANIK“ V. Becskerek.

Utazási idő

ZAGREB—GENOVA

20 óra.

A legrövidebb és legkényelmesebb vonal jugoszláviai kivándorlók részére

Kitűnő konyha.

589

Polgármesteri hivatal Vel. Becskerek. 12688/925. szám. X.

Hirdetmény.

Velikibecskerek város polgármestere egy negatív ártezi kut furasa céljából az árlejtes 1925. évi július hó 6-an délelött 11 órára írja ki. Az árlejtes a városi polgármesteri hivatalban lesz megtartva

Az árlejtezők kötelesek legkésőbb az árlejtes napján délelött 10 óráig biztosíték címén 3000 dinárt a városi pénztárnál befizetni.

Az ajánlatok lepecsételve és szabályszerűen felbélyegezve adandók be.

Az ajánlattevők kötelesek igazolni, hogy ezen munkák végzésére jogosultak, továbbá kötelesek a három havi adó lefizetéséről szóló bizonyítványt is bemutatni.

A feltételek naponta a városi mérnöki hivatalban betekintheők.

Utólagos ajánlatok nem vétetnek figyelembe.

Velikibecskerek, 1925. június 4. Alekszity, polgármester.

Zongorák részlet fizetésre

Uj Wirth, Stingl, Produktivgenossenschaft, átjatszott félhosszu zongorák jutányos áron eladó. Feltételek 4—8000 dinárig foglaló, havi 800—1500 dináros részletekben. 1204

Fühi Nándorné, Petrogradszka utca 37.

Polgármesteri hivatal V. Becskerek. 12678/1925. szám.

Árlejtesi hirdetmény.

Velikibecskerek város polgármestere 1925. évi július hó 13 an d. e. 11 órára írja ki a városi mélykufak karbantartása céljából az árlejtes.

Az árlejtezők kötelesek az árlejtes megkezdése előtt biztosíték címén 2000 dinárt a városi pénztárba befizetni.

Az ajánlatok lepecsételt borítékban, 100 dináros bélyeggel ellátva adandók be

Vállalkozók kötelesek iparigazolványukat és a három havi adó lefizetéséről szóló bizonyítványt is bemutatni.

Utólagos ajánlatok nem vétetnek figyelembe.

A feltételek naponta a városi mérnöknel tekintheők be.

Velikibecskerek, 1925. évi június hó 3 an.

Alekszity, polgármester

Keresünk megvételre

használt, de még jókarban levő

Underwood írógépet.

Telefon 152 1201 Telefon 152.

Üzleti sarok

forgalmas helyen (piactér)

eladó.

Ügynökök díjaztatnak. Ügynökök díjaztatnak.

Cim a kiadóban. 1206

Építők és építészek figyelmébe!**Prima tiszta homokot**

bármely mennyiségben, fuvaronként

50 dinárért házhoz szállít. 1075

URSO GÉZA Etvesova (Magyar) u. 20.

Eladó

egy rövid, jókarban levő fekete

zongora.

BEGA-hirdető és közvetítő, Velikibecskerek, a főpostával szemben.

Metilalkohol

(faszesz), aceton, denaturáló olaj, formaldehyd, denaturáló szesz, fakarbo-

lineum, fakátrány, faszurok, stb

naponta gyári áron rendelhető

Ljubisa Pichertnél,

Veliki Becskerek, Lukity-szappangyár.

Eladó borbélyüzlet

a város forgalmas terén (piac)

elköltözés miatt, teljes felszereléssel együtt eladó.

1205

Érdeklődni MOLNÁR JÁNOS műkö-

szőrűsnél Zadruzna banka épületében.

Egy jókarban levő amerikai „Singer“

varrógép

azonnal eladó. 1202

Karagyorgyev (Vásár) tér 786. sz